

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Υπόθεση Αρ. 27/2019

22 Οκτωβρίου, 2019

[Μ. ΚΑΛΛΙΓΕΡΟΥ, ΠΔΔ.]

Αναφορικά με τα άρθρα 8, 11, 12, 15, 28, 29, 30, 33 και 35 του  
Συντάγματος

Μεταξύ:

ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟΥ

*Αιτητή,*

-ΚΑΙ-

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΠΟΦΥΛΑΚΙΣΗΣ ΕΠ' ΑΔΕΙΑ

*Καθ' ων η αίτηση.*

.....

*Γ. Πολυχρόνης, για Πολυχρόνης Γιάννης Δ.Ε.Π.Ε., για τον αιτητή*

*Κ. Παπαδοπούλου (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων  
η αίτηση*

**Α Π Ο Φ Α Σ Η**

**Μ. Καλλιγέρου, ΠΔΔ**: Ο αιτητής με την προσφυγή του αιτείται απόφαση τους Δικαστηρίου ότι η απόφαση των καθ' ων η αίτηση που φέρει ημερομηνία 14/12/2018, με την οποία απέρριψαν το αίτημα του για υπ' όρους αποφυλάκιση επ' αδεία στη βάση του περί Φυλακών Νόμου Ν.62(Ι)/1996, όπως τροποποιήθηκε από το Ν.37(Ι)/2009, όπως αυτό υπεβλήθη προς τους καθ' ων η αίτηση, είναι άκυρη ή/και παράνομη ή/και αντίθετη με το Σύνταγμα ή/και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη προάσπιση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Όπως προκύπτει από την περιγραφή των γεγονότων στην Ένσταση αλλά και τον διοικητικό φάκελο, ο αιτητής είναι 41χρονών, διαζευγμένος και πατέρας δύο ανηλίκων παιδιών, γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Λεμεσό και μέχρι τη φυλάκισή του εργαζόταν σε ιδιόκτητη επιχείρηση εστιατορίου στη Λεμεσό. Κρίθηκε ένοχος από το Κακουργιοδικείο Λεμεσού στην ποινική υπόθεση με αρ. 20055/2014 σε κατηγορία που σχετίζεται με ναρκωτικά και στις 16/06/2015 του επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης 13 χρόνων, για την κατοχή ελεγχόμενου φαρμάκου τάξεως Β', με σκοπό την προμήθειά της σε άλλα πρόσωπα. Το Δικαστήριο αφού έλαβε υπ' όψη και την υπόθεση 31159/2014, διέταξε όπως ο χρόνος προφυλάκισης του αιτούντος υπολογιστεί ως μέρος της ποινής της φυλάκισης του, με αποτέλεσμα η φυλάκισή του να αρχίζει από την 8/7/2014. Μετά την

καταδίκη του δεν άσκησε έφεση, ούτε υπέβαλε αίτηση στον Γενικό Εισαγγελέα για αναστολή της ποινής του.

Σύμφωνα με την έκθεση της Διεύθυνσης των Φυλακών ο αιτητής, όπως και άλλοι κρατούμενοι, έτυχε του ευεργετήματος αναστολής της ποινής του κατά ¼, κατόπιν Προεδρικής χάρης με την εγκατάσταση του Πρόεδρου της Δημοκρατίας την 1/3/2017 και στην περίπτωση που επιδείξει καλή διαγωγή και εργατικότητα η πιθανή ημερομηνία αποφυλάκισης του είναι η 28/6/2021. Λόγω πειθαρχικής υπόθεσης στις 30/5/2016 του επιβλήθηκε ποινή απώλειας χάρητος 30 ημερών. Όπως αναφέρετο στην σχετική έκθεση, εκτός από αυτήν την πειθαρχική υπόθεση, η συμπεριφορά του στην φυλακή ήταν πολύ καλή, όπως και η διαγωγή του και κρίνεται εργατικός. Δεν εκκρεμούσε εναντίον του οποιαδήποτε πειθαρχική ή ποινική υπόθεση. Κατά την διάρκεια της έκτισης της ποινής του παρακολουθούσε με συνέπεια τα μαθήματα Αγγλικών, Χορού, Ψυχολογίας και Ιστορίας και συμμετείχε ενεργά σε εκδηλώσεις που διοργανώνει το Τμήμα Φυλακών και είναι μέλος της χορευτικής ομάδας.

Στις 4/6/2018 ο αιτητής υπέβαλε αίτηση προς το Συμβούλιο Αποφυλάκισης επ' αδεία (στο εξής το Συμβούλιο) μέσω του δικηγόρου του για να αποφυλακιστεί επ' αδεία, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 14Α(1) του Περί Φυλακών Νόμου 62(Ι)/1996, όπως αυτός

τροποποιήθηκε. Μετά τη συμπλήρωση των εκθέσεων από τις τέσσερις Δημόσιες Υπηρεσίες, της Διευθύντριας Τμήματος Φυλακών, του Αρχηγού Αστυνομίας, των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας και των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, το Συμβούλιο εξέτασε την αίτηση και το περιεχόμενο του φακέλου του αιτητή έκρινε ότι η αίτηση πληρούσε τις προϋποθέσεις του Νόμου και κάλεσε σε συνέντευξη τον αιτητή στις Κεντρικές Φυλακές, τόσο στις 19/10/ 2018 όσο και στις 16/11/2018 σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 14Θ(1)(β) του Περί Φυλακών Νόμου (Ν.62(Ι)/1996).

Ο αιτητής, απάντησε σε ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν από το Συμβούλιο με τις οποίες έθεσε την θέση και εκδοχή του ενώπιον του Συμβουλίου για το αίτημα που υπέβαλε.

Ως αναφέρουν οι καθ' ων η αίτηση στην Ένσταση, στα πρακτικά των συνεντεύξεων παρουσιάζεται η ακροαματική πορεία της αίτησης και πως το Συμβούλιο ενέργησε και έδωσε, κατά την άποψη τους, κάθε ευκαιρία στον αιτητή και τον δικηγόρο του να θέσουν τις θέσεις τους, στον δε φάκελο περιέχονται οι Εκθέσεις των Υπηρεσιών, τα διάφορα έγγραφα και οι αγορεύσεις του συνηγόρου του. Ολόκληρο το περιεχόμενο του φακέλου αξιολογήθηκε όπως θεωρούν πλήρως και στην απόφαση κρίθηκε ότι δεν απαιτείτο να γίνει η επανάληψη του συνόλου του περιεχομένου του φακέλου και η αναφορά σε κάθε

επιμέρους πτυχή του, για πρακτικούς λόγους. Στην απόφαση αποκαλύφθηκαν, εισηγούνται, τα αναγκαία γεγονότα, τα οποία αποτελούν και ευρήματα του Συμβουλίου και τα οποία καταγράφηκαν στην απόφαση, σύμφωνα με τα οποία διαφάνηκε, όπως υποστηρίζουν, η αποκάλυψη της σοβαρής εγκληματικής δραστηριότητας του αιτητή, σε σχέση με την εμπορία ναρκωτικών.

Μετά την συμπλήρωση των συνεντεύξεων με τον αιτητή και τον ιατρό που κλήθηκε σε σχέση με την ασθένεια του αιτητή, το Συμβούλιο εξέδωσε στις 14/12/2018 την απόφασή του, με την οποία απέρριψε την αίτηση.

Οι δικηγόροι του αιτητή υποστήριξαν στη γραπτή αγόρευση, ότι η επίδικη απόφαση πάσχει λόγω απουσίας ειδικής αιτιολογίας των καθ' ων η αίτηση για την απόκλιση από προηγούμενη σύμφωνη γνώμη των υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και όλων των άλλων εμπλεκομένων Τμημάτων, πλην της Αστυνομίας. Αποφάσισαν δε με πλάνη περί τα πράγματα, λόγω έλλειψης δέουσας έρευνας. Δεν έλαβαν υπόψη τους τα κριτήρια που προβλέπει ο περί Φυλακών Νόμος (Ν.92(Ι)/96) και γενικά την αναμορφωτική πορεία του αιτητή.

Αναπτύσσοντας τους λόγους αυτούς ακυρώσεως, ο δικηγόρος του αιτητή υποστήριξε πως παραβιάστηκε το άρθρο 14(Θ) του περί

Φυλακών Νόμου (Ν. 92(Ι)/1996) στο οποίο προβλέπεται διαδικασία προφορικής ακρόασης του κρατουμένου, αλλά και η λήψη υπόψη των απόψεων των εμπλεκόμενων Τμημάτων που έχουν αρμοδιότητα να υποβάλουν Εκθέσεις προς το Συμβούλιο Αποφυλάκισης και να προβαίνουν σε εισηγήσεις για κάθε κρατούμενο. Η σπουδαιότητα αναφέρει ο κύριος Πολυχρόνης και η αποδεικτική βαρύτητα που έχουν οι πιο πάνω Εκθέσεις που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας, την Αστυνομία, τις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας και τη Διεύθυνση των Φυλακών, διαφαίνεται από το άρθρο 14(Η) (2), (ιγ), (ιδ) και (ιε) του περί Φυλακών Νόμου, σύμφωνα με το οποίο πρέπει να λαμβάνονται δεόντως υπόψη και να συνεκτιμούνται σε κάθε περίπτωση, ανάμεσα σε άλλα, η Έκθεση του δικανικού ψυχιάτρου των φυλακών, η συμπεριφορά του κρατουμένου όταν τυχόν τοποθετήθηκε από τη Διεύθυνση των Φυλακών σε θέση εμπιστοσύνης και οι τυχόν βάσιμες πληροφορίες από τη Διεύθυνση των Φυλακών ή την Αστυνομία, που δημιουργούν εύλογη υπόνοια ότι με την επ' αδεία αποφυλάκιση του ο κρατούμενος σχεδιάζει κακόβουλες πράξεις εναντίον του θύματος ή της οικογένειάς του ή των φίλων του θύματος.

Αυτά όλα, εξηγεί, μαζί με άλλα που αναφέρονται στο ίδιο άρθρο, συνεκτιμούνται για να αποφασιστούν οι υπό της παραγράφου 1 του άρθρου 14(Η) παράγοντες του βαθμού επικινδυνότητας του

κρατούμενου και οι πιθανότητες υποτροπής του, για τη διασφάλιση της προστασίας της κοινωνίας διά της πρόληψης αδικημάτων, όπως εκείνα για τα οποία ο κρατούμενος εκτίει την ποινή του ή ανάλογα αδικήματα, τις συντρέχουσες ή διαδοχικές ποινές, για τις οποίες το εναπομείναν μέρος επιζητεί με το αίτημα του να εκτίσει εκτός των φυλακών και τυχόν προσωπικές, οικογενειακές ή και άλλες συνθήκες, που δυνατόν να συνηγορούν σε υπό όρους αποφυλάκιση του κρατούμενου επ' αδεία, χωρίς αυτό να αντιστρατεύεται την προστασία της κοινωνίας. Υποστηρίζει ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν δόθηκε ειδική αιτιολογία, γιατί οι καθ' ων η αίτηση απέκλιναν από τις θετικές απόψεις όλων των σωμάτων που ρωτήθηκαν, ενώ φανερώνεται να έδωσαν υπερβολική βαρύτητα στην αρνητική θέση της Αστυνομίας, χωρίς να αιτιολογούν πώς αυτή αποτέλεσε τον μόνο λόγο για απόρριψη του αιτήματος.

Επικαλέστηκε προς τούτο την απόφαση του Εντίμου Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου του Ναθαναήλ, στην προσφυγή αρ. **1407/14, Καυκαρής ν. Συμβουλίου Αποφυλάκισης Επ' Αδεία, ημερομηνίας 25/2/2015**, από την οποία παρέθεσε σχετικό απόσπασμα, καθώς και την απόφαση στην προσφυγή **αρ. 591/17, Σιδερένου ν. Συμβουλίου Αποφυλακίσεως Επ' Αδεία, ημερομηνίας 24/10/17**, που εκδόθηκε από τον αδελφό Δικαστή κ. Κωμοδρόμο.

Περαιτέρω, με ξεχωριστό λόγο ακυρώσεως, ο δικηγόρος του αιτητή υποστήριξε ότι οι καθ' ων η αίτηση υπέπεσαν σε ουσιώδη πλάνη περί τα πράγματα, δεν αιτιολόγησαν επαρκώς την απόφασή τους και δεν ερεύνησαν δεόντως ουσιώδη θέματα που επιβάλλει ο νομοθέτης. Θεωρεί πως κατά πλάνη, αναφέρεται στην προσβαλλόμενη απόφαση, ότι ο αιτητής διαμένει στην πτέρυγα 2Α των Φυλακών και εργάζεται ως καθαριστής πτέρυγας, ενώ από 1/08/18 ο αιτητής εντάχθηκε στις ανοικτές φυλακές με βάση τα άρθρα 127 επόμενα της ΚΔΠ 121/97, που σημαίνει ότι κρίθηκε ήδη ο βαθμός επικινδυνότητας του από την Επιτροπή Κατάταξης που ορίζει ο περί Φυλακών Νόμος. Επίσης υποστήριξε, ότι κατά πλάνη στην προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρεται ότι ο αιτητής έλαβε μέχρι στιγμής μόνο μια άδεια με συνοδεία, διάρκειας 6 ωρών, ενώ αντίθετα ο αιτητής έλαβε 48ωρη άδεια, χωρίς συνοδεία.

Περαιτέρω, ενώ κρίθηκε ως παραδεκτό γεγονός, κατά την ακρόαση ενώπιον του Συμβουλίου, ότι στην Έκθεση της Αστυνομίας, που χαρακτήριζε τον αιτητή ως έναν από τους μεγαλύτερους εμπόρους ναρκωτικών, εννοείτο ότι ο αιτητής *ήταν* στο παρελθόν ένας από τους μεγαλύτερους εμπόρους ναρκωτικών, παραπέμποντας στο αδίκημα για το οποίο καταδικάστηκε ο αιτητής, και η διευκρίνιση αυτή έγινε προκειμένου ο αιτητής να μην καλέσει ως μάρτυρα τον συντάκτη της έκθεσης της Αστυνομίας, πεπλανημένα και αντίθετα με τα παραδεκτά

γεγονότα οι καθ' ων αίτηση δεν προέβησαν σε καμιά μνεία περί τούτου στην προσβαλλόμενη απόφαση. Επικαλέστηκε νομολογία, σύμφωνα με την οποία ακόμα και η πιθανολόγηση πλάνης στοιχειοθετεί λόγο ακυρώσεως.

Περαιτέρω ο δικηγόρος του αιτητή υποστήριξε ότι οι καθ' ων η αίτηση δεν έλαβαν υπόψη τους τα κριτήρια που προβλέπει ο περί Φυλακών Νόμος και γενικά την αναμορφωτική πορεία του αιτητή, πλην όμως προέβηκαν σε σιατική εκτίμηση της αναμορφωτικής πορείας του, επηρεαζόμενοι από τη σοβαρότητα του αδικήματος που διέπραξε, ανατρέχοντας στο παρελθόν, χωρίς να προβούν σε δυναμική εκτίμηση, αντίθετα με τις αρχές που τέθηκαν με τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, αλλά και του Διοικητικού Δικαστηρίου, με τρόπο που δεν λήφθηκε υπόψη το όλο ιστορικό του αιτητή, οι οικογενειακές του συνθήκες, οι ψυχιατρικές του εκθέσεις, η συμπεριφορά του στη φυλακή, η μεταμέλεια του, ο χρόνος που διέρρευσε από το αδίκημα και τον εγκλεισμό του στις φυλακές, ο χρόνος που παρέμεινε ο αιτητής στις φυλακές, καθώς επίσης οι διάφορες εκθέσεις και μαρτυρίες που είχαν ενώπιον τους.

Ειδικότερα, δεν λήφθηκαν δεόντως υπόψη η συμπεριφορά του στον χώρο των Κεντρικών Φυλακών, οι προηγούμενες καταδίκες και η έκθεση της Αστυνομίας, σύμφωνα με την οποία δεν υπήρχε κάτι άλλο εναντίον του αιτητή, πλην της υπόθεσης για την οποία καταδικάστηκε.

Σχετικό επί τούτου είναι υποστηρίζει, το ποινικό μητρώο που κατέθεσε η Αστυνομία, η έκθεση του Γραφείου Ευημερίας, στην οποία αναλύονται οι προσωπικές και οικογενειακές περιστάσεις, καθώς και η κατάσταση υγείας του αιτητή ο οποίος ασθενούσε, καθώς και του ανήλικου τέκνου του, το οποίο επίσης είχε σοβαρά προβλήματα υγείας, η έκθεση των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, ο βαθμός μεταμέλειας του αιτητή, όπως φαίνεται από την έκθεση του κλινικού ψυχολόγου, στην οποία κρίθηκε πως δεν τεκμηριώθηκαν εμφανή σημεία υποκριτικής συμπεριφοράς από τον αιτητή κατά το στάδιο της συνέντευξης του. Τέλος, δεν λήφθηκαν υπόψη υποστηρίχθηκε, οι προθέσεις και τα σχέδια του αιτητή για επιτυχή και νομοταγή ένταξη του στην κοινωνία. Ο αιτητής τιμωρήθηκε για το αδίκημα του και πλέον η έκτιση της ποινής δεν θα έπρεπε να είχε τον ίδιο επιτακτικό χαρακτήρα που είχε κατά τον χρόνο διάπραξης του αδικήματος. Οι καθ' ων η αίτηση δε έπρεπε να βασιστούν εξ' ολοκλήρου σε γεγονότα που έλαβαν χώρα στο παρελθόν, παραγνωρίζοντας τις πράξεις και το έργο του αιτητή εντός των φυλακών, που είναι όπως το χαρακτηρίζει ο κύριος Πολυχρόνης πλουσιότατο από αναμορφωτική προσπάθεια.

Οι καθ' ων η αίτηση υπεραμύνθηκαν της νομιμότητας της επίδικης απόφασης και αφιέρωσαν μεγάλο μέρος της γραπτής τους αγόρευσης στην απόρριψη του ισχυρισμού του δικηγόρου του αιτητή περί του ότι οι εκθέσεις των εμπειρογνομόνων που κατατίθενται στο Συμβούλιο Αποφυλάκισης επ' Αδεία αποτελούν σύμφωνες γνώμες,

τοποθετούμενοι ως προς το ότι οι καθ' ων η αίτηση έχουν αποφασιστική αρμοδιότητα και οι εκθέσεις και οι αξιολογήσεις αυτές καταγράφονται στο Νόμο ως στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, χωρίς όμως να καθίστανται γνωμοδοτήσεις για τις οποίες απαιτείται ειδική αιτιολογία. Η κα Παπαδοπούλου θεωρεί πως ούτως ή άλλως οι εκθέσεις αυτές λήφθηκαν υπόψη μεταξύ άλλων και αξιολογήθηκαν από το Συμβούλιο, το οποίο εφάρμοσε τον περί Φυλακών Νόμο και σε κάθε περίπτωση αιτιολόγησε την απόφαση του.

Απαντώντας στους ισχυρισμούς του αιτητή, ότι οι καθ' ων η αίτηση εξέδωσαν την επίδικη απόφαση επηρεασμένοι από ουσιώδη πλάνη περί τα πράγματα, υποστήριξε με αναφορά στο άρθρο 46(1) του περί Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου(Ν. 158(Ι)/1999), ότι καμιά πλάνη δεν έχει επιλοχωρήσει στην επίδικη απόφαση, πόσω μάλλον πλάνη ουσιώδης. Το Συμβούλιο έχοντας ενώπιον του και αξιολογώντας το σύνολο των πραγματικών περιστατικών και εντός των ορίων της διακριτικής του ευχέρειας, εύλογα αποφάσισε την απόρριψη του αιτήματος. Εισηγήθηκε δε, ότι το βάρος απόδειξης της πλάνης βρίσκεται στους ώμους του αιτητή, κάτι που απέτυχε να πράξει. Η κατάταξη του κρατουμένου στην ανοικτή φυλακή, όπως επίσης και η παραχώρηση άδειας εξόδου από τις φυλακές με ή χωρίς συνοδεία, ρυθμίζονται ειδικά από τον περί Φυλακών Νόμο, διατάξεις οι οποίες είναι γνωστές στο Συμβούλιο, αν και δεν είναι το κατά νόμο

αρμόδιο όργανο να αποφασίζει για την εφαρμογή τους. Το Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίζει μόνο για τα θέματα που προβλέπονται ειδικά από τον Νόμο. Η κυρία Παπαδοπούλου θεωρεί άσχετα τα θέματα που αναφέρονται σε σχέση με αυτά τα δύο ζητήματα και εισηγείται πως δεν θα πρέπει να αξιολογηθούν από το Δικαστήριο.

Σε ό,τι αφορά τον λόγο ακυρώσεως περί της παράβασης του περι Φυλακών Νόμου σε σχέση με την αξιολόγηση των κριτηρίων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, ώστε να υπάρχει μια δυναμική εκτίμηση της αναμορφωτικής πορείας του αιτητή, η κυρία Παπαδοπούλου παρέπεμψε στην επίδικη απόφαση, στην οποία εισηγείται πως καταγράφηκε η όλη συμπεριφορά του αιτητή από τον εγκλεισμό του στη φυλακή και η πορεία του έναντι του προσωπικού των φυλακών και των άλλων συγκρατούμενων του, η αντιμετώπιση του από το οικογενειακό του περιβάλλον, η ασθένεια του και η θέση της Αστυνομίας έναντι του, κατά τρόπο που αποδεικνύεται ότι το Συμβούλιο στηρίχθηκε σε δυναμική και όχι στατική εκτίμηση, αφού λαμβάνοντας υπόψη όλους τους παράγοντες που είχε ενώπιον του, ως επίσης και τη στάση και τις απαντήσεις που έδωσε ο ίδιος ο αιτητής κατά τη συνέντευξη σχετικά με τη διάπραξη των αδικημάτων και τους λόγους που πρόβαλε, όπως απληστία, στην εξασφάλιση εύκολου χρήματος, παρά το γεγονός ότι είχε μια επικερδή επιχείρηση, καθώς επίσης ότι ο βαθμός μεταμέλειας του αιτητή σχετικά με τη διάπραξη

των αδικημάτων του, παρουσιάζεται μέσα από τα Πρακτικά της διαδικασίας, τα οποία είναι δεσμευτικά και όχι από τα όσα ο αιτών ισχυρίζεται. Ρητά προβλέπεται, αναφέρει, στο άρθρο 14(Η)(1) του περί Φυλακών Νόμου, ότι το Συμβούλιο οφείλει να λάβει υπόψη ανάμεσα σε άλλα και τον βαθμό επικινδυνότητας του κρατουμένου και τις πιθανότητες υποτροπής του. Εισηγείται δε, ότι το Δικαστήριο δεν έχει δικαιοδοσία να ασκήσει παρεμπιπτόντα έλεγχο της έκθεσης της Αστυνομίας, καθώς δεν αποτελεί προαπαιτούμενο ως μέρος σύνθετης διοικητικής ενέργειας, ούτε είναι δεσμευτική για το Συμβούλιο. Τα όσα καταγράφονται στην Έκθεση του Αρχηγού Αστυνομίας, συνυπολογίστηκαν μαζί με τους υπόλοιπους παράγοντες πριν τη λήψη της επίδικης απόφασης. Υπέδειξε ότι όλα λήφθηκαν υπόψη, τόσο η έκθεση του Γραφείου Ευημερίας, ζητήθηκαν δε περαιτέρω πληροφορίες σε σχέση με το πρόβλημα υγείας του αιτητή, τόσο από τον δικηγόρο του, όσο και από τον ιατρικό λειτουργό των φυλακών, επίσης λήφθηκε υπόψη η έκθεση των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας, καθώς και η έκθεση του κλινικού ψυχολόγου και αξιολογήθηκε σε σχέση με τον βαθμό μεταμέλειας. Περαιτέρω, αξιολογήθηκαν τα όσα ο αιτητής ανέφερε κατά το στάδιο των προφορικών συνεντεύξεων σε σχέση με τη μεταμέλεια του, ζήτημα το οποίο το Συμβούλιο εξέτασε επιστάμενα . Από τα Πρακτικά εξάγεται το συμπέρασμα, συμπλήρωσε η κυρία Παπαδοπούλου, ότι η απόφαση των καθ' ων η αίτηση ήταν εύλογη και εντός των ορίων της διακριτικής τους ευχέρειας.

Έχω μελετήσει πολύ προσεκτικά τους εκατέρωθεν ισχυρισμούς των δικηγόρων των διαδίκων, καθώς και τον διοικητικό φάκελο της παρούσας υπόθεσης, όπως και τα Παραρτήματα στην Ένσταση, τα οποία αποτελούν μέρος του διοικητικού φακέλου.

Καταλήγω μετά από μελέτη, πως ο αιτητής έχει δίκαιο να παραπονείται ως προς την έλλειψη επαρκούς αιτιολογίας της επίδικης απόφασης, καθότι διαπιστώνεται ότι η αιτιολογία για την απόρριψη του αιτήματος αποδεικνύει, έχοντας υπόψη το σύνολο των περιστάσεων που όφειλαν να ληφθούν υπόψη για τον σχηματισμό της εκτίμησης του Συμβουλίου Αποφυλάκισης, ότι δόθηκε υπέρμετρη βαρύτητα σε έναν μόνο από τους παράγοντες που οφείλουν να λαμβάνονται υπόψη, του σοβαρού αδικήματος στο οποίο υπέπεσε ο αιτητής και το γεγονός ότι η Αστυνομία περιέγραψε τον αιτητή πως είναι ο μεγαλύτερος έμπορος ναρκωτικών, κάτι που με τα δεδομένα ενώπιόν τους, αφορά την κατάσταση και χαρακτηρισμό που μπορούσε να αποδοθεί στον αιτητή κατά τον χρόνο της καταδίκης του.

Αποτέλεσμα ήταν, όπως εξάγεται εύκολα από το κείμενο της απόφασης, ότι όλοι οι υπόλοιποι παράγοντες που συνηγορούσαν υπέρ της αποφυλάκισης του αιτητή και δεν ήταν ένας ή δύο, αλλά πολλές θετικές εισηγήσεις και εκτιμήσεις από ειδικούς, ότι η απόφαση του Συμβουλίου παρέμεινε σε μια στατική εκτίμηση. Το Συμβούλιο

παρέλειψε να αξιολογήσει και να συνσταθμίσει όλους τους παράγοντες που ο νομοθέτης επιβάλλει να λαμβάνονται υπόψη, χωρίς να επιτρέπει την εκτίμηση ενός μόνο παράγοντα ως καθοριστικού, ειδικότερα αν αυτός αφορά στο παρελθόν, εδώ τη σοβαρότητα του αδικήματος και δεν έχει σχέση με την επικινδυνότητα για υποτροπή και επανάληψη του. Διαπιστώνεται από την επίδικη απόφαση, ότι το Συμβούλιο παρέλειψε να λάβει συνολικά υπόψη τους παράγοντες που επιβάλλει το άρθρο 14(Η). Επί τούτου θα πρέπει να τονιστεί, ότι δέουσα αιτιολογία μιας διοικητικής απόφασης δεν αποτελεί μόνο η εκτενής καταγραφή του υλικού που λήφθηκε υπόψη, ώστε να γνωρίζει το Δικαστήριο ότι *συνεκτιμήθηκαν* πολλοί παράγοντες, αλλά να καταγράφεται από το υλικό που έχει περιγραφεί στην απόφαση, *η βαρύτητα* στην οποία αποδίδεται στο καθένα από τα κριτήρια σε συνάρτηση με τα πραγματικά δεδομένα ενώπιόν τους, με τρόπο που αν ένα ή μερικά από αυτά κριθούν από το Συμβούλιο ότι συνηγορούν *κατά* της αποφυλάκισης, να μπορεί το Δικαστήριο να εκτιμήσει κατά πόσο η λήψη της απόφασης έγινε *εντός* των πλαισίων της διακριτικής ευχέρειας του Συμβουλίου ή με εκτροπή από τα όρια αυτά.

Επομένως, ακόμα και αν ορθά περιγράφεται από το Συμβούλιο ότι λήφθηκαν υπόψη οι θετικές εισηγήσεις του ψυχιάτρου, οι θετικές εισηγήσεις του Γραφείου Ευημερίας, οι θετικές εισηγήσεις της Διεύθυνσης Φυλακών, οι θετικές προοπτικές για εργασία, η ασθένεια

την οποία αντιμετώπιζε ο αιτητής, οι προσωπικές συνθήκες των παιδιών του αιτητή, ειδικότερα ενός από τα παιδιά του που αντιμετώπιζαν σοβαρό ιατρικό πρόβλημα, αυτό δεν επαρκεί για να πιστωθεί στο διοικητικό όργανο σαφής και επαρκής αιτιολογία για την απόφαση του να απορρίψει το αίτημα, στηριζόμενο σε έναν από τους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη, δηλαδή στην έκθεση της Αστυνομίας από την οποία δεν προέκυπταν στοιχεία για επικινδυνότητα του αιτητή στο παρόν ή κίνδυνο υποτροπής βασισμένο σε γεγονότα μετά την καταδίκη. Απαιτείται, και αυτό θεωρώ πως είναι το ουσιώδες, (αφού η περιγραφή των κριτηρίων που λήφθηκαν υπόψη δύναται να προκύπτει και με αναφορά στα ερυθρά του φακέλου), η αξιολογική εκτίμηση όλων των παραγόντων, η *βαρύτητα* που δίδεται στον καθένα από αυτούς και ο *λόγος* για τον οποίο στην άποψη της Αστυνομίας δόθηκε η βαρύτητα εκείνη που υπερκέρασε όλες τις άλλες θετικές εισηγήσεις, κάτι που στην παρούσα υπόθεση φαίνεται να απουσιάζει.

Έχοντας υπόψη την Έκθεση της Αστυνομίας, η οποία βρίσκεται στον διοικητικό φάκελο, διαπιστώνω ότι σε αυτήν η Αστυνομία εκτιμά και αναφέρεται στη σοβαρότητα του αδικήματος, στο οποίο υπέπεσε ο αιτητής στο παρελθόν και για το οποίο καταδικάστηκε και για το οποίο εκτίει την ποινή του, ζητήματα τα οποία προφανώς λήφθηκαν υπόψη κατά την καταδίκη του, χωρίς να προκύπτει από την Έκθεση

οποιαδήποτε αναφορά σε ζητήματα που τυχόν απασχολούν την Αστυνομία σε σχέση με τον αιτητή στον παρόντα χρόνο. Άλλωστε, επίμονα ο δικηγόρος του αιτητή, έχοντας αντιληφθεί ότι αναφέρετο στην Έκθεση ότι ο αιτητής είναι ο μεγαλύτερος έμπορος ναρκωτικών, ζήτησε να διευκρινιστεί, και διευκρινίστηκε, πως αναφέρονταν βεβαίως στον χρόνο της καταδίκης του και όχι στο παρόν, δηλαδή στον χρόνο μετά την καταδίκη.

Συμφωνώ με την κυρία Παπαδοπούλου, ότι το Συμβούλιο Αποφυλάκισης επ' Αδεία έχει αποφασιστική αρμοδιότητα εκ του Νόμου, ότι οι εκθέσεις των εμπειρογνομόνων δεν αποτελούν γνωματεύσεις, αλλά στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη και συνυπολογίζονται στη λήψη της απόφασης, αλλά βεβαίως το Δικαστήριο διαφωνεί με την εισήγηση ότι ενόψει του ότι δεν αποτελούν γνωματεύσεις/προπαρασκευαστικές αποφάσεις, δεν εξετάζονται από το Δικαστήριο σε σχέση με την πλάνη τους, η οποία δυνατόν να προκύπτει από το περιεχόμενο τους και να παρασύρει αν είναι ουσιώδης και την απόφαση του Συμβουλίου. Αντίθετα, θεωρώ πως κάθε πληροφορία που λαμβάνεται υπόψη ως ουσιώδης, βάσει των όσων ο νομοθέτης επιβάλλει στο Συμβούλιο να ερευνήσει και να συνεκτιμήσει, δυνατόν να παρασύρει το όργανο με την αποφασιστική αρμοδιότητα σε έκδοση απόφασης κατά πλάνη περί τα πράγματα και

τα στοιχεία αυτά εννοείται πως λαμβάνονται υπόψη σε σχέση με τη νομιμότητα τους από το Διοικητικό Δικαστήριο.

Σχετική περαιτέρω επί του θέματος της αρμοδιότητας του Συμβουλίου, είναι η απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην προσφυγή **1407/14 Καυκαρής v. Συμβουλίου Αποφυλάκισης Επ' Αδεία, ημερομηνίας 25/02/15**, στην οποία γίνεται αναφορά και στην απόφαση του ΕΔΑΔ, **Vinter V. United Kingdom, αριθμός υπόθεσης 130/10 και 3896/10, ημερομηνίας 10/7/13**, σύμφωνα με την οποία κατά την απόφαση θα πρέπει να εξετάζεται η ισορροπία των παραγόντων που καθιστούν αναγκαία την κράτηση του κατάδικου, η οποία με την πάροδο του χρόνου δεν μένει στατική, αλλά δυνατόν να μειωτοποιηθεί. Επομένως, θα πρέπει να εξετάζεται κάθε φορά το πώς διαμόρφωσε την ισορροπία αυτή η πάροδος του χρόνου και να δίδεται αιτιολογία ως προς το ζήτημα αυτό. Παραθέτω εκτενές απόσπασμα από την απόφαση του έντιμου Δικαστή του Ανωτάτου Δικαστηρίου κυρίου Ναθαναήλ στην απόφαση **Καυκαρής** (ανωτέρω):

*«Από το κείμενο της προσβαλλόμενης απόφασης παρατηρείται ότι όντως το Συμβούλιο ακολούθησε μια εντελώς στατική μέθοδο χωρίς να λαμβάνει επαρκώς υπόψη την ολότητα της χρονικής περιόδου που ο αιτητής παρέμεινε στις Φυλακές και χωρίς να λάβει ταυτόχρονα υπόψη κατά τρόπο εξισορροπητικό τις διάφορες εκθέσεις και μαρτυρίες που είχε ενώπιον του. Από το κείμενο της απόφασης είναι φανερό ότι το Συμβούλιο έδωσε υπερβολική σημασία στο είδος του εγκλήματος που ο αιτητής είχε διαπράξει, τονίζοντας ότι ήταν ένα έγκλημα κατά παραγγελία, το οποίο*

πράγματι χαρακτηρίστηκε από το Εφετείο το 1990, πριν 25 δηλαδή χρόνια, ως ένα έγκλημα ξένο προς την κοινωνία της Δημοκρατίας. Το Συμβούλιο δεν έλαβε ταυτόχρονα υπόψη, με τρόπο που να του δίνεται η ανάλογη βαρύτητα, ότι ο αιτητής είχε καταδικαστεί ακριβώς γι' αυτή την αποτρόπαια πράξη του και επομένως τιμωρήθηκε με την ύψιστη των ποινών, δηλαδή, τη φυλάκιση διά βίου για κάθε ζωή που αφείρεσε.

.....  
 .....  
 Όπως αναφέρθηκε στην **Vinter** - πιο πάνω - το δικαίωμα ενός κρατουμένου να αιτείται την κατά περιόδους αναθεώρηση της κράτησης του λαμβάνει υπόψη τον παράγοντα του χρόνου εφόσον στο αρχικό στάδιο της καταδίκης, λειτουργεί ανασταλτικά και εναντίον του κρατούμενου η ανάγκη για τιμωρία, αποτροπή, και προστασία της κοινωνίας, αλλά με την πάροδο του χρόνου αυτοί οι παράγοντες θεωρούνται ότι έχουν εκπληρώσει τον σκοπό τους με την παρατεταμένη κράτηση στις Φυλακές.

.....  
 .....  
 Το Συμβούλιο θα πρέπει να εστιάζει την προσοχή του περισσότερο στους παράγοντες που αφορούν τον ίδιο τον ισοβίτη, δηλαδή, την ηλικία του, τη συμπεριφορά του, την ψυχική του κατάσταση, τη μεταμέλεια του και το ευρύτερο οικογενειακό του περιβάλλον στο οποίο θα διαβιώσει εάν και εφόσον αποφυλακισθεί υπό όρους. Αυτά σε συνάρτηση με το κριτήριο της επικινδυνότητας και της πιθανότητας υποτροπής.

Και σ' αυτό το θέμα το Συμβούλιο πλανήθηκε και δεν προέβη σε δέουσα, κατά το διοικητικό πάντοτε δίκαιο, έρευνα. Αυτό διότι ενώ είχε ενώπιον του τις θετικές μαρτυρίες του Αξιωματικού των Φυλακών Λαζάρου, της Αναπληρώτριας Διευθύντριας Τμήματος Φυλακών Βατυλιώτη, της Κοινωνικής Λειτουργού των Φυλακών και του Ψυχιάτρου των Φυλακών, δεν απέδωσε τη σημασία που θα έπρεπε γιατί πέραν της αναφοράς και καταγραφής των εκθέσεων αυτών συνοπτικά, δεν συστάθμισε τη θετική αυτή εικόνα για τον αιτητή μετά από 27 χρόνια εγκλεισμού του στις Φυλακές κατά τρόπο ώστε να διαφανεί πώς αντιμετωπίστηκαν οι θετικές αυτές εκθέσεις. Εκείνο στο οποίο φαίνεται να έδωσε τεράστια σημασία το Συμβούλιο είναι το είδος του εγκλήματος που διέπραξε

ο αιτητής τουίζοντας ότι οι συνέπειες αυτού βιώνονται μέχρι σήμερα από τους συγγενείς των θυμάτων.

.....  
 Η κρίση του Συμβουλίου ότι ο αιτητής δεν διατηρεί σχέσεις με τις θυγατέρες του επίσης φαίνεται να λειτούργησε αρνητικά εφόσον η εξήγηση που έδωσε ο ίδιος ότι κρατούσε αποστάσεις από αυτές για τη δική τους προστασία δεν έγινε στην ουσία δεκτή επειδή, κατά το Συμβούλιο, δεν υπήρξε ενισχυτική προς τούτο δήλωση εκ μέρους των θυγατέρων του, ζήτημα το οποίο και πάλι θεωρήθηκε από το Συμβούλιο ότι αύξανε την πιθανότητα υποτροπής του αιτητή σε περίπτωση αποφυλάκισης του. Ο συσχετισμός αυτός βεβαίως είναι λαυθασμένος. Δεν υπήρχαν ενώπιον του Συμβουλίου οποιαδήποτε συγκεκριμένα και απτά στοιχεία ή ενδείξεις ότι ο αιτητής θα υποτροπιάζε εξερχόμενος των φυλακών. Οι όποιες ενδείξεις ήταν προς το αντίθετο. Όσες φορές ο αιτητής συνοδευόταν επ' αδεία, σύντομη βεβαίως, ουδεμία αρνητική συμπεριφορά παρουσίασε, (μαρτυρία Λαζάρου).

.....  
 Υπό το φως όλων των ανωτέρω, το Συμβούλιο απέτυχε να εστιάσει την απόφαση του στον πρώτο παράγοντα που καθορίζει το άρθρο 14Η που είναι η επικινδυνότητα του αιτητή, παράγων που επαναλαμβάνεται ως «δείκτης επικινδυνότητας» του κρατουμένου στο εδάφιο (2) του εν λόγω άρθρου. Η χρονική απόσταση από το έγκλημα, η ηλικία του αιτητή (σχεδόν 70 ετών), ο παρατεταμένος εγκλεισμός του στις φυλακές, η τιμωρία που του επιβλήθηκε και η έκπωση της ποινής μαζί με τα όσα ευνοϊκά είχαν να καταθέσουν υπέρ του οι διάφοροι μάρτυρες, δεν λήφθηκαν δεόντως υπόψη σε μια στάθμιση δεδομένων, ώστε η απόφαση να τα αντανακλούσε επαρκώς. Δεν υπήρξε επομένως δέουσα έρευνα και αιτιολογία ως προς τον βαθμό και το δείκτη επικινδυνότητας.»

Καταλήγω πως η επίδικη απόφαση είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη, με τρόπο που να συνάγεται ότι δεν συνυπολογίστηκαν τα κριτήρια και οι παράγοντες που ο νομοθέτης επιβάλλει να λαμβάνονται υπόψη και δεν έγινε η δέουσα έρευνα σε ουσιώδεις παράγοντες, οι οποίοι

καταγράφονται στις εκθέσεις των ειδικών ενώπιον του Συμβουλίου, όλες θετικές σε σχέση με την αποφυλάκιση του αιτητή, εκτός από τη θέση της Αστυνομίας, από το περιεχόμενο της έκθεσης της οποίας προκύπτει πως η αντίρρηση δεν αφορούσε σε οτιδήποτε σχετικό με την εξέλιξη του αιτητή εντός των φυλακών, την αναμόρφωση και τη μεταμέλεια του ή τις προσωπικές συνθήκες ή την εκτίμηση περί της μη ύπαρξης κινδύνου υποτροπής και επανάληψης νέων αδικημάτων.

Θεωρώ επίσης πως εκτός των ορίων της διακριτικής ευχέρειας του Συμβουλίου, να καταλήξει στη θέση και την εκτίμηση, ότι δεν κινδυνεύει η ζωή του αιτητή από την ασθένεια που αντιμετωπίζει, κάτι που δεν προκύπτει καθόλου από την εισήγηση του γιατρού, ούτε και από την προφορική του συνέντευξη ενώπιον του Συμβουλίου. Το Συμβούλιο δεν έχει αρμοδιότητα να συναγάγει συμπεράσματα ιατρικής φύσεως, αν αυτά δεν προκύπτουν αυτόματα από ιατρικές εκθέσεις ή από μαρτυρία ιατρικού λειτουργού, στα οποία να παραπέμπει.

**Για όλους τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή επιτυγχάνει και η επίδικη απόφαση ακυρώνεται με €1.300 έξοδα, πλέον ΦΠΑ, αν υπάρχει, υπέρ του αιτητή και εναντίον των καθ' ων η αίτηση.**

Μ. Καλλιγέρου, ΠΔΔ.